PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 18. prosince 2013,

kterým se povoluje odchylka požadovaná Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska ve vztahu k Anglii, Skotsku a Walesu podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

(oznámeno pod číslem C(2013) 9167)

(Pouze anglické znění je závazné)

(2013/781/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů [1], a zejména na přílohu III odstavec 2 třetí pododstavec uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pokud se množství statkových hnojiv, které členský stát zamýšlí použít na hektar za rok, liší od množství stanoveného v první větě druhého pododstavce odstavce 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS a v písm. a) uvedeného pododstavce, musí být určeno tak, aby neohrozilo dosažení cílů uvedených v článku 1 uvedené směrnice, a musí být zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou v tomto případě např. dlouhé vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.

(2) Dne 29. května 2009 přijala Komise rozhodnutí 2009/431/ES, kterým se povoluje odchylka požadovaná Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska ve vztahu k Anglii, Skotsku a Walesu podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů [2], umožňující za určitých podmínek používání statkových hnojiv do množství 250 kg dusíku na hektar za rok v rámci akčního programu v Anglii (*Regulation* 2008 č. 2349), ve Skotsku (*Regulation* 2008 č. 298 ve znění pozdějších předpisů) a ve Walesu (*Regulation* 2008 č. 3143); platnost uvedeného rozhodnutí skončí dne 31. prosince 2012.

(3) Odchylka povolená rozhodnutím 2009/431/ES se v roce 2010 týkala 433 zemědělských podniků (425 v Anglii, 6 ve Skotsku a 2 ve Walesu), v roce 2011 počtu 404 zemědělských podniků (396 v Anglii, 7 ve Skotsku a 1 ve Walesu) a v roce 2012 počtu 390 zemědělských podniků (385 v Anglii, 4 ve Skotsku a 1 ve Walesu). Odchylka povolená rozhodnutím 2009/431/ES se ve Velké Británii v letech 2009–2012 týkala přibližně 110 000 velkých dobytčích jednotek (což odpovídá 0,9 % z celkového počtu), 45 000 hektarů travních porostů (což odpovídá 0,4 % z celkového počtu) a 5 000 hektarů orné půdy (což odpovídá 0,1 % z celkové rozlohy).

(4) Dne 20. prosince 2012 předložilo Spojené království Komisi žádost o prodloužení platnosti odchylky podle třetího pododstavce odstavce 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS za stejných podmínek, jako jsou podmínky stanovené v rozhodnutí 2009/431/ES.

(5) Spojené království vypracovalo v souladu s článkem 5 směrnice 91/676/EHS akční programy na období 2013–2016, a to prostřednictvím těchto právních předpisů: *Nitrate Pollution Prevention Regulations* z roku 2008 (SI 2008/2349) a pozměňujících předpisů SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 a SI 2013/2619 v Anglii; *Action Programme for Nitrate Vulnerable Zones Regulations* z roku 2008 (*Scottish* SI 2008/298) a pozměňujících předpisů *Scottish* SI 2013/123 ve Skotsku; *Nitrate Pollution Prevention (Wales) Regulations* z roku 2013 (SI 2013/2506 (W. 245)) ve Walesu.

(6) Vymezené zranitelné oblasti, na něž se vztahují akční programy podle *Regulation* SI 2013/2619 pro Anglii, *Scottish* SI 2002 č. 276 a SI 2002 č. 546 pro Skotsko a *Regulation* SI 2013/2506 (W. 245) pro Wales, zaujímají 58 % celkové rozlohy Anglie, 14 % celkové rozlohy Skotska a 2,3 % celkové rozlohy Walesu.

(7) Z předaných údajů o jakosti vody vyplývá, že 85 % útvarů podzemních vod v Anglii má průměrnou koncentraci dusičnanů nižší než 50 mg/l, přičemž v 60 % případů je koncentrace nižší než 25 mg/l. Ve Walesu má 95 % útvarů podzemních vod průměrnou koncentraci dusičnanů nižší než 50 mg/l a 87 % má koncentraci nižší než 25 mg/l. Ve Skotsku má přes 87 % útvarů podzemních vod průměrnou koncentraci dusičnanů nižší než 50 mg/l a 62 % má koncentraci nižší než 25 mg/l. U povrchových vod v Anglii má 59 % monitorovacích míst průměrnou koncentraci dusičnanů nižší než 25 mg/l a 8 % má koncentraci vyšší než 50 mg/l. Ve Skotsku a Walesu má více než 95 % monitorovacích míst průměrnou koncentraci dusičnanů nižší než 25 mg/l. Ve Skotsku nemá žádné monitorovací místo průměrnou koncentraci dusičnanů vyšší než 50 mg/l a ve Walesu má 1 % monitorovacích míst koncentraci vyšší než 50 mg/l.

[1] Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1.
[2] Úř. věst. L 141, 6.6.2009, s. 48.

(8) Komise je po přezkoumání žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a na základě zkušeností získaných z uplatňování odchylky podle rozhodnutí 2009/431/ES toho názoru, že množství statkových hnojiv navrhované Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska – 250 kg dusíku na hektar za rok – neohrozí dosažení cílů směrnice 91/676/EHS, budou-li splněny určité přísné podmínky.

(9) Z dokumentace předložené Spojeným královstvím vyplývá, že navrhované množství 250 kg dusíku na hektar za rok ze statkových hnojiv v zemědělských podnicích s pastvinami je zdůvodněno objektivními kritérii, jakými jsou vysoké srážky, dlouhé vegetační období a velké výnosy trávy s vysokou spotřebou dusíku.

(10) Platnost rozhodnutí 2009/431/ES skončí dne 31. prosince 2012. Aby bylo zajištěno, že dotčení zemědělci mohou dále využívat odchylky, je vhodné, aby se doba platnosti rozhodnutí 2009/431/ES prodloužila.

(11) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro dusičnany zřízeného podle článku 9 směrnice 91/676/EHS,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylka požadovaná Spojeným královstvím ve vztahu k Anglii, Skotsku a Walesu dopisem ze dne 20. prosince 2012 za účelem povolení vyššího množství statkových hnojiv, než stanoví první věta druhého pododstavce odst. 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS a odst. 2 písm. a) přílohy III uvedené směrnice, se uděluje za podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí následující definice:

a) „zemědělskými podniky s pastvinami“ se rozumějí podniky, v nichž tvoří travní porost nejméně 80 % zemědělské plochy vhodné pro použití statkových hnojiv;

b) „pasoucími se hospodářskými zvířaty“ se rozumí skot (s výjimkou jatečných telat), ovce, jelenovití, kozy a koně;

c) „trávou“ se rozumí trvalé nebo dočasné travní porosty (za dočasné se považují pozemky ležící ladem po dobu kratší čtyř let);

d) „pozemkem“ jednotlivé pole nebo skupina polí homogenní z hlediska plodin, půdního typu a postupů hnojení.

Článek 3

Oblast působnosti

Toto rozhodnutí se použije na jednotlivé zemědělské podniky s pastvinami a za podmínek uvedených v článcích 4, 5 a 6.

Článek 4

Každoroční žádost a závazek

1. Zemědělci, kteří chtějí využívat odchylky podle tohoto rozhodnutí, každoročně předloží příslušným orgánům žádost o její povolení.

2. Spolu s každoroční žádostí uvedenou v odstavci 1 se písemně zaváží k plnění podmínek stanovených v článcích 5 a 6.

Článek 5

Používání statkových a jiných hnojiv

1. Množství statkových hnojiv pocházejících z pasoucích se hospodářských zvířat, které je každoročně vpraveno do půdy v zemědělských podnicích s pastvinami, včetně množství vpraveného samotnými zvířaty, nepřekročí množství statkových hnojiv obsahující 250 kg dusíku na hektar za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 7.

2. Celkový přísun dusíku nepřekročí předpokládané nároky dotyčné plodiny na živiny, zohledňuje i zásobování z půdy a nesmí překročit maximální normu pro použití dusíku na zemědělský podnik, která je stanovena v akčním programu pro dusičnany.

3. Pro každý zemědělský podnik se vede plán hnojení, jenž u zemědělské půdy popisuje střídání plodin i plánované použití statkových a jiných hnojiv. Tento plán se v podniku zpřístupní v každém kalendářním roce před 1. březnem. Plán hnojení obsahuje přinejmenším tyto údaje:

a) plán střídání plodin, který musí uvádět plošnou výměru pozemků s trávou a pozemků s jinými plodinami, včetně situačního náčrtu s umístěním jednotlivých pozemků;

b) počet hospodářských zvířat, popis systému ustájení a uskladnění, včetně dostupných skladovacích kapacit pro statková hnojiva;

c) výpočet množství vyprodukovaného dusíku i fosforu ve statkových hnojivech v zemědělském podniku;

d) množství, druh a vlastnosti statkových hnojiv dodávaných ze zemědělského podniku nebo do zemědělského podniku;

e) předpokládané nároky plodin na dusík a fosfor u jednotlivých pozemků;

f) výsledky analýzy půdy, pokud jde o stav půdy z hlediska dusíku a fosforu;

g) druh hnojiva, které má být použito;

h) výpočet použití dusíku a fosforu ze statkových hnojiv na každém pozemku;

i) výpočet použití dusíku a fosforu z umělých a jiných hnojiv na každém pozemku.

Tyto plány se aktualizují nejpozději sedm dní po provedení jakékoli změny v zemědělských postupech, aby se zajistil soulad plánů a skutečných zemědělských postupů.

4. Každý zemědělec vede evidenci hnojení včetně informací týkajících se hospodaření s dusíkem a přísunu fosforu. Tyto informace se každoročně předkládají příslušnému orgánu.

5. U každého zemědělského podniku s pastvinami, který využívá odchylky, souhlasí zemědělec s případnou kontrolou žádosti uvedené v čl. 4 odst. 1, jakož i plánu a evidence hnojení.

6. Každý zemědělec, který využívá odchylky, provádí za účelem správného hnojení periodické analýzy dusíku a fosforu v půdě.

Pro každou plochu zemědělského podniku, jež je homogenní z hlediska střídání plodin a vlastností půdy, se odběr vzorků a analýza provede nejméně jednou za čtyři roky.

Na každých pět hektarů zemědělské půdy se provede nejméně jedna analýza.

V každém zemědělském podniku využívajícím odchylku se zpřístupní výsledky analýzy koncentrace dusíku a fosforu v půdě.

7. Před osevem travou na podzim se nesmí statková hnojiva rozmetávat.

Článek 6

Hospodaření s půdou

1. Na 80 nebo více procentech plošné výměry vhodné pro použití statkových hnojiv se v zemědělských podnicích vyseje tráva.

2. Zemědělci, kteří využívají jednotlivé odchylky, provedou tato opatření:

a) dočasné travní porosty na písčitých půdách se budou orat na jaře;

b) bezprostředně po zaorání trávy na všech půdních typech následuje osev plodinami s vysokou potřebou dusíku;

c) střídání plodin nezahrnuje luštěniny nebo jiné plodiny, které vážou atmosférický dusík.

3. Ustanovení odst. 2 písm. c) však neplatí pro jetel na pastvinách s méně než 50 % jetele ani pro jiné luštěniny, pod které se seje tráva.

Článek 7

Monitorování

1. Příslušný orgán zajistí, aby byly pro každou oblast, na kterou se vztahuje jednotlivá odchylka, vypracovány a každoročně aktualizovány mapy znázorňující procentní podíl zemědělských podniků s pastvinami, hospodářských zvířat a zemědělské půdy i mapy týkající se místního využívání půdy.

2. Monitorování se provádí u půdy, povrchových a podzemních vod za účelem poskytování údajů o koncentraci dusíku a fosforu v půdní vodě, minerálního dusíku v půdním profilu a koncentraci dusičnanů v podzemních a povrchových vodách, a to jak v případě podmínek uplatnění výjimky, tak bez nich. Monitorování se provádí v měřítku pro pozemky zemědělských podniků v zemědělských monitorovacích pásmech. Monitorovací místa zahrnují hlavní typy půdy, postupy hnojení a plodiny.

3. U zemědělských pásem nacházejících se v blízkosti nejohroženějších vodních útvarů se provádí zvýšené monitorování vody.

4. Šetření ohledně místního využívání půdy, střídání plodin a zemědělských postupů se provádějí v zemědělských podnicích, které využívají jednotlivé odchylky. Shromážděné informace a údaje vyplývající z rozboru živin uvedeného v čl. 5 odst. 6 a monitorování uvedeného v odstavci 2 tohoto článku se použijí pro modelové výpočty rozsahu vyplavování dusičnanů a úniku fosforu, k němuž dochází v zemědělských podnicích využívajících odchylky.

Článek 8

Kontroly

1. Příslušné orgány zajistí, aby byly všechny žádosti o povolení odchylky předloženy ke správní kontrole. Pokud kontrola prokáže nesplnění podmínek uvedených v článcích 5 a 6, je o tom žadatel vyrozuměn. V takovémto případě se žádost považuje za zamítnutou.

2. Na základě analýzy rizik, výsledků kontrol z předchozích let a výsledků všeobecných namátkových kontrol uplatňování právních předpisů provádějících směrnici 91/676/EHS se vypracuje program inspekcí v terénu. Inspekce v terénu týkající se podmínek uvedených v článcích 5 a 6 tohoto rozhodnutí se provádějí nejméně u 5 % zemědělských podniků využívajících jednotlivé odchylky. Jestliže ověření ukáže nesplnění podmínek, je o tom příslušný zemědělec vyrozuměn. V takovém případě se žádost o povolení odchylky v následujícím roce považuje za zamítnutou.

3. Příslušné orgány jsou vybaveny nezbytnými pravomocemi a prostředky pro ověřování, zda jsou dodržovány podmínky odchylky povolené podle tohoto rozhodnutí.

Článek 9

Podávání zpráv

Příslušné orgány předkládají každoročně do června zprávu obsahující tyto informace:

a) mapy znázorňující pro každou oblast, na kterou se vztahuje jednotlivá odchylka, procentní podíl zemědělských podniků, procentní podíl hospodářských zvířat a procentní podíl zemědělské půdy, jakož i mapy týkající se místního využívání půdy, podle čl. 7 odst. 1;

b) výsledky monitorování koncentrací dusičnanů v podzemních a povrchových vodách, včetně informací o trendech kvality vody, a to jak za podmínek s odchylkou, tak bez odchylky, a také údaje o vlivu odchylky na kvalitu vody, podle čl. 7 odst. 2;

c) výsledky monitorování koncentrací dusíku a fosforu v půdní vodě a minerálního dusíku v půdním profilu, a to jak za podmínek s odchylkou, tak bez odchylky, podle čl. 7 odst. 2;

d) shrnutí a vyhodnocení údajů získaných ze zvýšeného monitorování vody podle čl. 7 odst. 3;

e) výsledky šetření ohledně místního využívání půdy, střídání plodin a zemědělských postupů podle čl. 7 odst. 4;

f) výsledky modelových výpočtů rozsahu vyplavování dusíku a úniku fosforu, k němuž dochází v zemědělských podnicích využívajících jednotlivou odchylku podle čl. 7 odst. 4;

g) vyhodnocení toho, jak jsou uplatňovány podmínky odchylky, vycházející z kontrol na úrovni zemědělských podniků, a informací o nevyhovujících zemědělských podnicích, vycházející z výsledků správních kontrol a inspekcí v terénu uvedených, podle čl. 8 odst. 1 a 2.

Článek 10

Použití

Toto rozhodnutí se použije ve spojení s předpisy, které vymezují zranitelné oblasti v Anglii (SI 2013/2619), ve Skotsku (*Scottish* SI 2002 č. 276 a *Scottish* SI 2002 č. 546) a ve Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)), a ve spojení s předpisy, jimiž se provádí akční program v Anglii (SI 2008/2349 a pozměňující předpisy SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 a SI 2013/2619), ve Skotsku (*Scottish* SI 2008/298 a pozměňující předpisy *Scottish* SI 2013/123) a ve Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)).

Toto rozhodnutí pozbývá platnosti dne 31. prosince 2016.

Článek 11

Toto rozhodnutí je určeno Spojenému království Velké Británie a Severního Irska.

V Bruselu dne 18. prosince 2013.

Za Komisi

Janez POTOČNIK

člen Komise